

Blikket som vold – en dyb konversation mellem smerten og sorgen

af **Christine Lind Ditlevsen**

Publiceret 26/10/2019 i Bøger/Kultur

BØGER // ANMELDELSE – Det er en fremragende roman, Liv Nimand Duvå har skrevet. *Rosenreglen* taler om alt det, der optager mig i øjeblikket: Naturens tiltrækningskraft på bymennesket, forholdet mellem kunst og levet liv, psykiatriens stadig større rolle – og de unges problem med at finde en sprække i virkeligheden, de kan være sig selv i. Og så er den fantastisk velskrevet.

Stemmen, der lever i dette levende sprog, og som kan bære alle de store og alvorlige emner, er en kvinde, der ufravendt henvender sig til sig selv i en tidligere version, et du, der er 13 år. Henvendelsen er kærlig, desperat, sorgfuld og storesøsteragtig. Som om det voksne jeg kunne have taget vare på det unge du.

Det voksne jeg er kunstner, hudløs og nyindflyttet i en halvkærestes skovkollektiv. Du'et er klemmt inde mellem sin mors og mormors ungdomsfiksering, ensom og helt ny i sin krop. Alt hvad man som læser ønsker sig for hende, er en voksen, der vil tage hendes hånd og være en klippe.

En dyb, smertefuld konversation om barnet, der via blikket bliver til alt andet end det hun er, og den voksne, der køber ind, ordner have, skriver mails, går til grunde

Men den, der kommer, er Fotografen, en yngre Humbert Humbert med tagselv-slik i handskerummet og et blik, der fratager den 13-årige hendes egen krop. I stedet får hun overbevidstheden, fremstillingen, iscenesættelsen gennem *photo shoots* i tomme fremvisningshuse med tvangsmåltider og legetøj.

Den 13-årige prøver desperat at kradse og bide sig vej ind til sig selv, men Fotografen, den far-løse familie og alle institutioner omkring hende arbejder hårdt på at holde hendes hud hel og opretholde roen. En stadig større storm raser i hende. Hun vil ikke være, men er og bliver nu, Lolita.

Arrene som romanens mindstenhed

Forfatteren fortæller scenisk, nært og rigt om det unge jugs oplevelser, som bliver det drivtømmer, det voksne jeg må bygge sit liv op af. Arbejdet med at balancere trangen til at ødelægge og forsvinde med ønsket om at elske og høre til, udmatter jeg'et. Den kunstudstilling, der er hendes store drøm, nærmer sig. Hun bør arbejde, hun bør være den kunstner, hun hævder, hun er, men i stedet går hun omkring i skoven og i det store, kolde kollektiv, kommer til skade, åbner gamle sår; ødelægger så lidt, hun kan nøjes med.

Den 13-årige besøger jeg'et om natten, roder i køleskabet, kommer med revolutionerende idéer. Hun bliver en slags håb for jeg'et. Hun havde trods alt et mål: At blive smuk og tynd og at gøre Fotografen tilfreds. Nu er der kun kaos.

Rosenreglen fører os ind i det sprængte sinds verden – og i psykiatriens, hvor den logik, der så ivrigt

Arrene på jeg'ets krop er en slags romanens mindsteenhed. En kommunikationslinje til du'et – det er her den voksne og den unge deler hud. Nye sår og gamle ar løber sammen, og bliver et sprog, som ingen andre må opdage.

En anden betydningsfuld enhed er blandselv-slik (som den 13-årige på intet tidspunkt blander selv), slikket som det nemme rush, som glemslen, som opblussen af lyst og den uundgåelige smerte. Ferskenjuicen, der løber ud, når hun bider vingummien over, tænderne, bryder gennem den bløde hud i kinden, blodet. Slikket er barnets sprog, men bliver til staffage for kameraets øje.

Mørkt forår

Mens jeg læste romanen, kom jeg til at tænke på den tyske forfatter Unica Zürn. *Rosenreglen* er ikke udelukkende en Lolita-fortælling, hvor den voksnes blik transformerer og piedestaler barnet. Den siger lige så meget om barnets drift mod det erotiske, den besættelse af krop og køn, som også griber jeg'et i Zürns *Mørkt forår* og fører til det's selvskade og død.

Stemningen, mørket i tonen, følelsen af, at intet kan redde fortælleren, er den samme hos Duvå. Sprogets rolige cirklen om skønhed og forfald. Og barnets fantombillede af den perfekte mand, der er som Zürns anden roman *Manden i Jasminen*. Hverken i dén eller i *Rosenreglen* har barnet et solidt grundlag at skabe sig et faderbillede på; hun må bygge det op selv, og derfor bliver det overgjort og sammenblandet med den seksualisere(n)de mand, Manden i Jasminen og Fotografen udgør for barnet.

Rosenreglen fører os som *Manden i Jasminen* ind i det sprængte sinds verden – og i psykiatriens, hvor den logik, der så ivrigt opretholdes for at få den psykotiske hjerne tilbage på sporet, er den, der umenneskeliggør patienten, det er bare endnu en version af blikkets skadevolden. For at blive menneske, må man lade som om. Om det så betyder, at man går i stykker en gang til.

Jeg er meget glad for Zürns bøger, og når jeg sammenligner Duvås tone og interesser med hendes, er det blot ren anerkendelse af talent. Duvå har sit eget sprog, sin egen krystalklare stemme.

Det er den 13-årige, der ender med at give jeg'et idéen til kunstudstillingens koncept; en sammensmeltning af tabet af den krop, man kun lige har fået, til iscenesættelsen af kunstneren som objekt. Blikket som vold. Kunsten som vold.

Duvå har skrevet en dyb, smertefuld konversation mellem smerten og sorgen frem. Om barnet, der via blikket bliver til alt andet end det hun er, og den voksne, der køber ind, ordner have, skriver mails, går til grunde.

Tip: Hør eventuelt playlisten ROSENREGLER på Spotify, mens du læser bogen. Liv Nimand Duvå skriver på Instagram: ”Her er en playliste, jeg lavede, mens jeg skrev Rosenreglen. Den er meget dramatisk, og mange af numrene passer til steder i bogen, Poisoned Candy bl.a. Verdens bedste overspringshandling.”

Liv Nimand Duvå: Rosenreglen
250 sider, Gyldendal

Foto: Ida Wang/Gyldendal.

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

LITTERATUR

LIV NIMAND DUVÅ

ROSENREGLER

UNICA ZÛRN

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE
INTERESSERET I FØLGENDE:

Spydig Marie-Elisabeth
samfundskritik af Lei Holm:

CHRISTINE LIND DITLEVSEN

SENESTE ARTIKLER

Christine Lind Ditlevsen (f. 1971) bor et sted, der er alt for småborgerligt til at blive afsløret her. Tæt på en sø. Forfatterens store interesse er - udover at bevare sit familieliv - at aflive hverdagen. Disse to interesser kan i nogen grad siges at være modstridende.

Top 5

- 1: Tekster med vinger
- 2: En helt tom by tidligt om morgenen
- 3: Farven turkis
- 4: At opdage nye mennesker, bøger, musik
- 5: Kyoto (en drink)

Med fredag lørdag søndag (2015) var Christine Lind Ditlevsen nomineret til Bogforums Debutantpris 2015 samt Læsernes Bogpris 2016.